

Ερμηνείες για τον κενό τάφο (Κυριακή των Μυροφόρων)

/ [Πεμπτουσία](#)

Οι μυροφόρες γυναίκες, μεταξύ των οποίων κατονομάζονται η Μαρία η Μαγδαληνή, η Μαρία του Ιακώβου, η Ιωάννα και η Σαλώμη, προερχόμενες από τη Γαλιλαία, προσέρχονται στον τάφο τις πρώτες ώρες μετά την ημέρα του Σαββάτου, δηλαδή τις πρώτες πρωινές ώρες της Κυριακής. Οι στρατιώτες, οι εντεταλμένοι για τη φύλαξη του τάφου, παρά το γεγονός ότι εξετέλεσαν με μεγάλη προσοχή το καθήκον τους, έντρομοι τώρα δεν μπορούν να εξηγήσουν και να ερμηνεύσουν το γεγονός, πώς ο τάφος τελικά βρέθηκε κενός. Έτσι άρχισε να δημιουργείται μια παράδοση διαφόρων λογικών ερμηνειών περί του κενού τάφου.

Πάντως, αυτό που παραμένει αναμφισβήτητο γεγονός από όλους, από τους στρατιώτες, το λαό, τους Αρχιερείς και τα μέλη του Μεγάλου Συνεδρίου, ακόμη και από τις μυροφόρες γυναίκες και τους πιστούς του Ιησού, είναι το κενόν του μνημείου. «Ιησούς, ο Ναζαρηνός και εσταυρωμένος, ον ζητείτε, ουκ έστιν ώδε». Αυτό που παραμένει είναι η εξήγηση του γεγονότος. Και επ' αυτού δημιουργήθηκε μια ολόκληρη ραββινική μυθολογία, δίδοντας κατά την άποψή τους μια λογική ερμηνεία, για να αποτραπεί η πίστη στην ανάσταση.

Η πρώτη εκδοχή, που διοχετεύθηκε κατάλληλα, ήταν η αναγκαία υποτιθέμενη μετακίνηση του νεκρού Ιησού από τους μαθητές του σε ειδικό τάφο για λόγους προστασίας της ιερότητας του σκηνώματος, αφού προηγουμένως εξαγόρασαν τους φρουρούς. Μια δεύτερη εκδοχή ήταν εκείνη της «κλοπής» του νεκρού κατά τη νύχτα και πάλι από τους μαθητές, ενώ οι φύλακες κοιμούντο. Και μια τρίτη εκδοχή ήταν η δήθεν αυθαίρετη μετακίνηση του νεκρού από τον υπεύθυνο του χώρου του νεκροταφείου σε άλλον τάφο, χωρίς την άδεια των αρχών, εφόσον αυτός στον οποίο είχε ταφεί, είχε ετοιμασθεί για άλλον νεκρό.

Το ενδιαφέρον στοιχείο και στις τρεις αυτές παραπλα-νητικές εκδοχές είναι η μη αμφισβήτηση του θανάτου του Ιησού και του κενού τάφου από όλους τους παράγοντες που έλαβαν μέρος στα δραματικά γεγονότα και που εκ προοιμίου ήσαν πολέμιοι και σταυρωτές του. Η ερμηνεία είναι μια άλλη υπόθεση. Και η ερμηνεία αυτή, μιας λο-γικής δήθεν εκτίμησης της κατάστασης, στηρίχθηκε σε μια μεθοδευμένη απάτη. Οι εκδοχές αυτές και η Ραββινική ερμηνευτική απάτη για το γεγονός του κενού τάφου δεν είναι δική μας επινόηση. Εκτός του ότι μνημονεύονται από τους ιερούς ευαγγελιστές, αναφέρονται αναλυτικά και από τον μεγάλο ιστορικό της χριστιανικής αρχαιότητας, τον Ευσέβιο Καισαρείας στην περίφημη Εκκλησια-στική Ιστορία του.

Η διαφοροποίηση της ανάστασης του Χριστού

Μια άλλη μεγάλη δυσχέρεια είναι η διαφορετική φύση της ανάστασης του Χριστού από τις άλλες αναστάσεις, τις οποίες πραγματοποίησε ο Κύριος, όπως του υιού της χή-ρας της Ναΐν, της κόρης του Ιαείρου, ή και αυτής ακόμη της ανάστασης του Λαζάρου. Ο θάνατος στις περιπτώσεις εκείνες ονομάζεται «ύπνος» και η ανάσταση ένα είδος έγερσης εκ του ύπνου. Ο Ιησούς σε όλες τις περιπτώσεις αυτές πάντα έλεγε, «εγώ υπάγω και εξυπνήσω αυτόν». Ενώ έχουμε πραγματικό θάνατο, και μάλιστα στην περίπτωση του Λαζάρου έχουμε και πτωματική κατάσταση («τεταρταίος γάρ εστί και ήδη όζει»), η ανάσταση εκεί είναι ένα είδος επανόδου στον πρότερο βίο και κατά συνέ-πεια θα έχουμε και πάλι επανεμφάνιση του θανάτου.

Στην περίπτωση της ανάστασης του Κυρίου, η ανάσταση είναι καθολική και τελική, ο θάνατος έχει καταλυθεί διά παντός, δεν έχουμε επάνοδο στον προηγούμενο βιολο-γικό κύκλο ζωής και ήδη βρισκόμαστε στις απαρχές και της δικής μας ανάστασης. Ο απόστολος Παύλος στην ανάσταση του Χριστού βλέπει να διαγράφεται η ιστορία και η θεολογία της ανάστασης όλων των ανθρώπων και όλης της φύσης και της κτίσης. Η ιστορική ανάσταση του Χριστού, όπως προηγούμενα και η μεταμόρφωση, μας βοηθούν να κατανοήσουμε την αναμενόμενη εσχατολογική ανακαίνιση και παλιγγενεσία όλης της δημιουργίας.

Με το γεγονός της ανάστασης έχουμε την επάνοδο του ανθρώπου από τη ζωή της φθοράς και του θανάτου στην κατ' ουσίαν ζωή της αιωνιότητας. Η Ανάσταση σημαίνει την ανάσταση και ανακαίνιση του Αδάμ και την «αναζώωση» του ανθρώπου. Η ανθρώπινη φύση από την κατάστα-ση της φθοράς μεταπηδά στην κατάσταση της αφθαρσίας. Αυτό που άρχισε με την ενανθρώπιση, συνεχίσθηκε με τη μεταμόρφωση, ολοκληρώνεται τώρα με την ανάσταση του Χριστού. Η εσχατολογική θέωση και δοξοποίηση του ανθρώπου από μελλοντικό γεγονός, είναι

ήδη γεγονός που εισήλθε στην ιστορία και αφορά πλέον τον κάθε άνθρωπο, αγγίζει και την προσωπική μας ύπαρξη και ζωή.

Αυτού του μεγίστου γεγονότος πρώτοι μάρτυρες κατα-ξιώνονται να γίνουν μερικές γυναίκες. Η γυναίκα από την κατάσταση της εξουθένωσης γίνεται μάρτυρας αληθείας. Μετά τη συμβολή της Παναγίας έρχονται οι Μυροφόρες να συμβάλλουν αποφασιστικά στο σχέδιο της θείας Οικο-νομίας. Η γυναίκα από την ιστορική αφάνεια εισέρχεται στην επικαιρότητα των γεγονότων. Γίνεται μάρτυρας και παράγοντας αληθείας. Η ιστορία της γυναικείας απελευθέρωσης οφείλει πολλά στην συμβολή των μυροφόρων γυ-ναικών της Καινής Διαθήκης.

Οι Μυροφόρες, επίσης, γίνονται ο αρχικός σύνδεσμος μεταξύ των μαθητών και του αναστά-ντος Κυρίου. Ο Άγγελος λέει προς αυτές: «υπάγετε και είπατε τοις μαθηταίς αυτού και τω Πέτρω, ότι προάγει υμάς εις την Γαλιλαί-αν, εκεί αυτόν όψεσθε». Έχουμε εδώ μια ενδιαφέρουσα εκκλησιολογική ερμηνεία της διακονίας των γυναικών στο έργο και την αποστολή του αναστά-ντος Χριστού. Οι γυ-ναίκες δεν βρίσκονται στο περιθώριο των γεγονότων, αλλά μετέχουν ενεργά και πρωτοποριακά στην εξέλιξη του σχεδίου του Θεού για τη σωτηρία των ανθρώπων και ιδιαίτερα των εθνών.

Γνωρίζουμε, ότι η αποστολικότητα, από θεολογικής πλευράς, σχετίζεται άμεσα με την εμπειρία της ανάστα-σης. Μόνο όσοι είδαν και κοινώνησαν με τον Αναστά-ντα καταξιώθηκαν της αποστολικής ιδιότητας. Κατά συνέ-πεια, θα τολμούσαμε να πούμε, πως οι Μυροφόρες γυ-ναίκες ως μάρτυρες της ανάστασης, μετέχουν στην αποστολική διακονία και λειτουργία. Όπως η Παναγία Θεο-τόκος εκλαμβάνεται ως «αρχιερέας» της Εκκλησίας, έτσι και οι Μυροφόρες μετέχουν στη διακονία του έργου της σωτηρίας που ασκεί και πραγματώνει η Εκκλησία.

Μην ξεχνούμε, εξάλλου, ότι και η πρώτη εντολή του Κυ-ρίου προς τους Αποστόλους· «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του πατρός και του υιού και του αγίου πνεύματος», είναι μεταναστάσιμη εντολή και αυτό έχει την εκκλησιολογική σημα-σία της. Η Εκκλησία και το έργο της, η αποστολική δια-κονία και η ιεραποστολική λειτουργία, η κοινωνία του λαού του Θεού δεν είναι μια ανδροκρατική κοινωνία, όπως δεν είναι ασφαλώς και μια γυναικοκρατική κοινωνία. Στο χώρο της Εκκλησίας καταργούνται όλα τα διαιρετικά στοιχεία. Όλα βρίσκονται σε μια θαυμαστή Ενότητα και αρμονική λειτουργία. Μέσα στην Εκκλησία, στην αναστάσιμη κοινωνία ανθρώπων, «ουκ ένι Ιουδαίος ουδέ Έλλην, ουκ ένι δούλος ουδέ ελεύθερος, ουκ ένι άρσεν και θήλυ· πάντες γαρ υμείς εις εστέ εν Χριστώ Ιησού».

Και αυτό το μήνυμα ξεπηδά, σε μια διαχρονική διάστα-ση, από την αρχική εκείνη

εμπειρία και μαρτυρία των Μυροφόρων γυναικών που η Εκκλησία μας εορτάζει σή-μερα.

(Κήρυγμα και Θεολογία τ. Β΄, εκδ. Αποστ. Διακονία, σ. 179-183)